

1. Názov aktivity

Bylinky okolo nás – výroba šumivých kúpeľových bômb (vzdelávací workshop vedený žiakmi)

2. Cieľ aktivity

Cieľom aktivity je rozvíjať podnikavosť a mäkké zručnosti žiakov prostredníctvom ich zapojenia do prípravy a realizácie tvorivého workshopu zameraného na výrobu prírodného kozmetického produktu.

Žiaci prechádzajú procesom od poznávania bylín a ich využitia, cez pochopenie základných princípov výroby až po samotnú tvorbu produktu a jeho prezentáciu.

Aktivita prepája prírodovedné poznatky s praktickou činnosťou. Žiaci sa učia, že bylinky nie sú len súčasťou prírody, ale majú konkrétne využitie v každodennom živote – napríklad v starostlivosti o telo.

Dôležitým cieľom je aj rozvoj schopnosti spolupracovať, rozhodovať sa, niesť zodpovednosť za výsledok a vnímať hodnotu vlastnej práce.

3. Typ aktivity

- vzdelávací workshop
- projektové učenie
- rovesnícke učenie (žiaci ako facilitátori)

4. Metodický prístup

Aktivita vychádza z princípov projektového učenia, ktoré prebieha v cykle:

pozorovanie → porozumenie → plánovanie → realizácia → zdieľanie → reflexia

Žiaci najskôr získavajú poznatky o bylinkách a ich využití, následne ich spracúvajú do prezentácie a praktickej aktivity. V realizačnej fáze vedú workshop a odovzdávajú svoje poznatky ostatným.

Dôležitým prvkom je prechod od pasívneho učenia k aktívnej tvorbe. Žiaci sa neučia len „čo“, ale najmä „ako“ a „prečo“.

Dospelý vystupuje ako facilitátor – pripravuje podmienky a podporuje žiakov, no samotnú aktivitu vedú žiaci.

5. Príprava aktivity

5.1 Príprava obsahu

Žiaci si osvojujú základné poznatky o bylinkách, pričom dôraz sa kladie na porozumenie, nie memorovanie.

Učia sa:

- aké časti má rastlina (koreň, stonka, list, kvet),
- aký je rozdiel medzi bylinou a stromom,
- kde bylinky rastú a ako sa využívajú,
- aké účinky majú vybrané bylinky (napr. rumanček, medovka, žihľava).

Dôležité je, aby žiaci dokázali tieto informácie vysvetliť vlastnými slovami a prispôsobiť ich veku účastníkov.

5.2 Príprava produktu

Pred samotným workshopom si žiaci vyskúšajú celý proces výroby kúpeľovej bomby.

Táto fáza je kľúčová, pretože umožňuje:

- odhaliť problematické kroky (napr. nesprávna konzistencia),
- nastaviť jasný a jednoduchý postup,
- získať istotu pri vysvetľovaní.

Žiaci experimentujú s množstvom vody, vôňou a farbou a pozorujú, ako tieto faktory ovplyvňujú výsledok.

Učia sa, že výroba produktu je proces, ktorý si vyžaduje skúšanie, úpravy a rozhodovanie.

5.3 Rozdelenie rolí

Žiaci si rozdelia úlohy:

- prezentujúci (vedú úvod a vysvetľujú obsah),
- facilitátori výroby (vedú praktickú časť),
- organizačný tím (príprava materiálu, balenie),
- podporný tím (pomoc účastníkom).

Každý žiak má jasnú zodpovednosť.

5.4 Príprava materiálu

Materiál musí byť pripravený vopred a prehľadne usporiadaný.

Odporúča sa:

- rozdeliť suroviny do dávok pre jednotlivé skupiny,
- pripraviť pracovné stanovišťa,
- zabezpečiť dostatok pomôcok,
- pripraviť ukážku hotového produktu.

Dobrá organizácia materiálu výrazne znižuje stres počas realizácie.

Je potrebné zabezpečiť:

- sódu bikarbónu,
- kyselinu citrónovú,
- kukuričný škrob,
- esenciálne oleje,
- sušené bylinky,
- farbivá (voliteľne),
- vodu v rozprašovači,
- formičky,
- obaly na hotové výrobky.

5.5 Príprava žiakov na realizáciu

Žiaci prechádzajú komplexnou prípravou:

- nácvik prezentácie,
- nácvik vysvetľovania postupu,
- nácvik komunikácie s účastníkmi,
- skúšobný priebeh workshopu.

Učia sa, ako reagovať na otázky, ako pomáhať a ako udržať pozornosť skupiny. Dospelý ich pripravuje, no necháva im priestor na samostatnosť.

6. Priebeh aktivity

6.1 Úvod a naladenie

Workshop začína krátkou diskusiou, ktorá pomáha zapojiť účastníkov.

Žiaci sa pýtajú:

- aké bylinky poznajú,
- kde ich videli,

- na čo sa používajú.

Táto fáza vytvára bezpečnú atmosféru a aktivizuje účastníkov.

6.2 Edukačná prezentácia

Žiaci vedú prezentáciu, v ktorej vysvetľujú základné poznatky o bylinkách.

Dôležité je, aby:

- hovorili jednoducho a zrozumiteľne,
- zapájali účastníkov otázkami,
- reagovali na odpovede.

Táto fáza rozvíja prezentačné a komunikačné zručnosti.

6.3 Zoznámenie sa so surovinami

Účastníci si prezrú jednotlivé suroviny a pracujú s nimi.

Žiaci vysvetľujú:

- na čo sa jednotlivé zložky používajú,
- aký majú význam,
- ako ovplyvňujú výsledok.

Práca so zmyslami (dotyk, vôňa) podporuje zážitkové učenie.

6.4 Výroba kúpeľových bômb

Postup

Žiaci vedú účastníkov krok za krokom:

Najskôr sa zmiešajú suché suroviny, aby vznikla jednotná zmes.

Následne sa pridáva vôňa a farba, čím si účastníci prispôbujú produkt.

Najdôležitejším krokom je postupné zvlhčovanie – žiaci vysvetľujú, prečo treba vodu pridávať pomaly a čo sa stane, ak sa pridá príliš rýchlo.

Účastníci sa učia vnímať správnu konzistenciu (vlhký piesok) a následne zmes tvarujú.

Žiaci počas tejto fázy:

- sledujú priebeh práce,
- pomáhajú účastníkom,
- upozorňujú na chyby,
- podporujú samostatnosť.

6.5 Balenie produktu

Účastníci balia svoje výrobky a dávajú im finálnu podobu.

Táto fáza rozvíja kreativitu a zároveň vedie k uvedomeniu si, že produkt nie je len funkčný, ale aj estetický.

6.6 Reflexia

Reflexia prebieha formou otvoreného rozhovoru.

Žiaci aj účastníci odpovedajú na otázky:

- čo sa im podarilo,
- čo bolo náročné,
- čo sa naučili,
- čo by urobili inak.

Táto fáza pomáha premeniť zážitok na vedomú skúsenosť.

7. Mäkké zručnosti

Žiaci rozvíjali mäkké zručnosti prirodzene počas celej aktivity.

Najmä:

- komunikáciu (vysvetľovanie, otázky),
- tímovú spoluprácu (rozdelenie úloh),
- zodpovednosť (vedenie aktivity),
- kreativitu (tvorba produktu),
- kritické myslenie (pochopenie procesu).

8. Vplyv na podnikavosť

Žiaci prešli celým procesom tvorby produktu – od surovín až po finálny výrobok.

Učili sa:

- plánovať postup,
- rozhodovať o vlastnostiach produktu,
- prispôbovať produkt používateľovi,
- prezentovať výsledok.

Zároveň si uvedomili hodnotu vlastnej práce a zažili pocit úspechu, keď si účastníci odniesli vlastný výrobok.

9. Organizačné parametre

Cieľová skupina: žiaci ZŠ / verejnosť

Počet žiakov: min. 6–8

Počet účastníkov: 10–20

Dĺžka: 90–120 min

Príprava: 2-4 h